

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK és a 453/2010/EK rendelet szerint

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító:

A készítmény kereskedelmi neve: **FORTHIAL**

1.2. A keverék megfelelő azonosított felhasználása: alga alapú növénykondicionáló

1.3. A gyártó, forgalmazó/a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Gyártó: **Laboratoires GOËMAR**

Cím: Z.A.C. la Madeleine – Avenue du Général Patton, 35400 Saint Malo, Franciaország
Telefon: (33) 2 99 21 53 70, Fax: (33) 2 99 82 56 17

Forgalmazó: **Makhteshim Agan Hungary Zrt.**

Cím: 1037 Budapest, Montevideo u. 6.
Telefon: (36) 1 439 2000, Fax: (36) 1 439 2009
E-mail: mahun@mahun.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ) (1) 476-6464, 06 (80) 201-199

2. A veszélyek azonosítása

2.1. A keverék osztályozása:

A gyártó, a vonatkozó EU-szabályzás, valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet szerint a készítmény nem veszélyes. A készítmény nem osztályozható fizikai-kémiai, toxikológiai tulajdonságai, valamint környezeti hatásai alapján veszélyesnek.

2.2. Címkézési elemek:

EK-veszélyjel: nem szükséges

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondat: nem szükséges

A készítmény biztonságos használatára utaló S-mondatok:

- S 2 Gyermekek kezébe nem kerülhet
- S 13 Élelmiszerektől, italtól és állati takarmánytól távol tartandó
- S 36/37/39 Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem/arcvédőt kell viselni

FORTHIAL		
Mennyiség:	Összetétel (veszélyes komponens): Magnézium-nitrát	20-50%
	S 2 Gyermekek kezébe nem kerülhet	
	S 13 Élelmiszerektől, italtól és állati takarmánytól távol tartandó	
	S 36/37/39 Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem/arcvédőt kell viselni	
Foglalkozásszerű felhasználók kérésükre biztonsági adatlapot kapnak.		
Gyártó:	Laboratoires GOËMAR , Z.A.C. la Madeleine – Avenue du Général Patton 35400 Saint Malo, Franciaország	
Forgalmazó:	Makhteshim Agan Hungary Zrt. 1037 Budapest, Montevideo u. 6. Telefon: (36) 1 369-9455	

2.3. Egyéb veszélyek:

Előírás szerinti kezelés, tárolás és felhasználás esetén a készítmény egészségkárosító hatásával nem kell számolni, a megállapított munkaegészségügyi várakozási idő: 0 nap.
Kerüljük el, hogy a készítmény a csatornába, felszíni vizekbe jusson.

3. Összetétel/tájékoztatás az alkotórészekről

A készítmény folyadék, tengeri algakivonatot, növényi tápanyagot és bőrt tartalmazó oldat.

Veszélyes komponens	Koncentráció	Veszélyjel, besorolás, R-mondat ¹ Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat ²
Magnézium-nitrát CAS szám: 13446-18-9	20%-50%	DSD:O, R8

Más veszélyes összetevő jelenlétét a gyártó nem jelzi. Az egyéb komponensek nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjel, R- és H-mondat, illetve a veszélyességi osztályok, a kategóriák a tiszta összetevőkre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg.

Az R- és a H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. Elsősegélynyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:

A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost, és mutassuk meg a készítmény címkéjét, illetve biztonsági adatlapját.

Lenyelés esetén: A szájüreget vízzel alaposan ki kell öblíteni. A sérültet tartsuk nyugalomban, azonnal hívjunk orvost.

Belégzés esetén: A sérültet vigyünk friss levegőre.

Bőrrel való érintkezés esetén: A szennyezett ruházat levétele után a bőrt folyóvízzel le kell mosni.

Szembe kerülése esetén: 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Irritáció esetén forduljunk szakorvoshoz.

Elsősegélynyújtásra szolgáló berendezések: szemzuhany, biztonsági zuhany.

4.2. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: : amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, illetve biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvosnak: nincs specifikus antidotum. A tünetek alapján kezeljen, és alkalmazzon támogató/kiegészítő terápiát. Lenyelés esetén alkalmazzon gyomormosást és adjon orvosi szenet.

5. Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: oltópor

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: nitrogén-oxidok, szén-monoxid, szén-dioxid, bőrtartalmú vegyületek.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak:

A tűz esetén használatos védőeszközök: védőruha és a környezet levegőjétől független légzőkészülék

Speciális intézkedések: illetéktelen, illetve védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el. A szennyezett tűzoltóvizet külön gyűjtsük össze és a hatósági előírásoknak megfelelően ártalmatlanítsuk.

¹ A DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításainak megfelelően (Dangerous Substance Directive)

² A CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosításainak megfelelően

6. Intézkedések véletlenszerű kibocsátás esetén

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások: Biztosítsuk megfelelő szellőzést! Egyéni védőfelszerelés szükséges, lásd 8. pont (védőkesztyű, védőszemüveg, védőruha). Kerülni kell a termék belégzését, szemmel és bőrrel való érintkezését. Védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket el kell távolítani.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: Akadályozzuk meg, hogy a kiömlött anyag a környezetbe, a csatornarendszerbe kerüljön. Nagy mennyiségek környezetbe jutása esetén értesítsük az illetékes hatóságokat.

6.3 A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei, anyagai:

Kis mennyiségű termék kiömlésekor a kiömlött terméket inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, föld, stb.) kell befedni, felitatni és megfelelő tartályba helyezni a környezet elszennyeződésének elkerülése céljából. Nagy mennyiségű termék kiömlése esetén a kifolyt anyagból folyadék formájában a lehető legtöbbet gyűjtsünk össze. Árkoljuk körül, adszorbeáló, vagy nem áteresztő anyaggal, mint például homok

vagy agyag, amit később megsemmisítésre kell küldeni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 8. és 13. szakaszokat.

7. Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: Körültekintően végzett munkával kerüljük el a készítmény kiömlését, kifröccsenését, szembejutását, bőrre kerülését, permetének belégzését, lásd 8. pont.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt: Eredeti, bontatlan csomagolásban, jól lezárva, megfelelően felcímkézve, élelmiszerektől, takarmányoktól, élvezeti cikkektől elkülönítve tároljuk. Gyermekek és haszonállatok ne férhessenek hozzá. A készítményt ne tároljuk -10°C alatt. Eredeti zárt csomagolásban száraz, hűvös, de fagymentes helyen 3 évig eltartható.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások): alga alapú növénykondicionáló. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. Az expozíció korlátozása és ellenőrzése/személyi védőfelszerelések

8.1. Foglalkozási expozíciós határérték (munkahelyi levegőben megengedett koncentráció): Amin: TLV-TWA (8 órás munkavégzésre vonatkozóan): 3 ppm, azaz 8 mg/m^3
Meg kell előzni a készítmény bőrre, szembejutását, permetének belégzését!

8.2. Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Nyílt térben dolgozzunk a készítménnyel!
- Biztosítani kell a szemmosó-készüléket és mosakodási lehetőséget.

8.3. Higiéniai intézkedések:

- Munka közben étkezni, inni, dohányozni nem szabad!
- A munka befejezése után alapos kézmosás, zuhanyzás, ruhaváltás szükséges.

8.4. Személyi védőfelszerelések:

- Légzésvédelem: nem szükséges.
- Bőr- és kézvédő: védőkesztyű (nitrilgumi, butilgumi) szükséges. Megfelelő védőruha (overall), védőlábbeli szükséges.
- Szemvédelem: védőszemüveg használata szükséges.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ:

Halmazállapot: folyadék, homályos
Szín: barna
Szag: enyhe

9.2. Egyéb információk:

Sűrűség (20°C):	1,322-1,337 g/cm ³
Oldhatóság vízben:	korlátlan
pH:	6,7-7,2
Viszkozitás:	150 cps

10. Stabilitás és reakciókészség

- 10.1. Reakciókészség:** A készítmény normál körülmények között stabil.
- 10.2. Nem összeférhető anyagok:** ne tároljuk gyúlékony anyag közelében.
- 10.3. Elkerülendő körülmények:** erős oxidáló anyagok és tömény savak.
- 10.4. A veszélyes reakciók lehetősége:** tűz esetén nitrogén-oxidok vegyületek.

11. Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ:

Rendelkezésünkre álló információk szerint rendeltetés- és előírászerű kezelés/használat esetén a készítmény nem károsítja az egészséget. A munkavédelmi előírások betartandók! A készítmény bőrre és szembejutását el kell kerülni, a szembe, illetve a bőrre került készítményt vízzel ki/le kell mosni.

A készítménnyel történő expozíció hatásai:

Lenyelés: tájékoztatásul a magnézium-nitrát LD50(orális, patkány)=5440 mg/kg

Bőr: Rövid ideig tartó érintkezés esetén nem irritál, nem szenzibilizál.

Szem: szemirritációt és vörösödést okozhat.

12. Ökológiai információk

12.1 Toxicitás:

Vízi környezet: károsító hatása a kikerült mennyiségtől és a vízcsera sebességétől függ.

Szárazföldi környezet: mobilis, kilúgozódik, mivel a termék vízben jól oldódik.

Tilos a készítményt, azok fel nem használt maradványát, azzal szennyezett csomagolóanyagot folyókba, állóvizekbe, vízfolyásokba, tározókba juttatni.

13. Ártalmatlanítási útmutató

13.1. Hulladékkezelési módszerek: A készítmény maradványainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján:

EWC-kód: 02 01 09 mezőgazdasági vegyi hulladékok

Ne juttassuk a készítményt és maradványait a lefolyórendszerbe. A készítmény maradványait megfelelő tárolóedényben kell tárolni. A megsemmisítés a helyi előírások szerint történjen. A csomagolóanyagot ne használjuk fel újra, a helyi előírások szerint semmisítsük meg.

A veszélyes növényvédő szer göngyölegek kezelésére vonatkozó felhasználói kötelezettségek betartása mellett a hulladékbejuttatást és hulladékkezelést a CSEBER Kht.-n keresztül intézzük.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények (ADR/RID, IMDG, IATA) szerint nem veszélyes áru.

15. Szabályozási információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

Vonatkozó magyar joganyagok

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 38/2008. (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EüM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló

44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról; az 58/2007. (XII.22.) EüM–SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM–SZCSM együttes rendelet módosításáról.

Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről; a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH-rendelet: 1907/2006/EK és módosításai (987/2008, 134/2009/EK, 552/2009/EK, 453/2010/EK);

DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításai;

DPD: 1999/45/EK irányelvek módosításai;

98/24/EK, 2000/39/EK irányelv: A munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről;

CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosítása;

2003/82/EK irányelv a növényvédő szerek különleges kockázataira és biztonságos használatra vonatkozóan.

16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik. Az adatlap csak a biztonságos használat, a megsemmisítés, a tárolás, a szállítás, stb. szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. Az adatlapban foglalt információk, adatok ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük. A felhasználó felelőssége, hogy ellenőrizze, hogy a termék egy adott célra történő felhasználására vonatkozó információk megfelelőségét és teljességét. A felhasználók maguk felelősek azon kockázatokért, amik a készítmény használatából következnek. Az adatlap nem képezi semmilyen jogi kötelezettség vagy felelősségvállalás alapját a bármilyen körülmények között történő használatból vagy a helytelen használatból adódó következményekért.

A gyártó/forgalmazó nem vállal felelősséget olyan személyi sérülésekért vagy anyagi károkért, amelyeket a készítmény okoz a vevőknek, felhasználóknak vagy harmadik személynek, mivel a termék használatára nincs befolyással.

A biztonsági adatlap 3. szakaszban szereplő R-mondatok:

R 8 Éghető anyaggal érintkezve tüzet okozhat

A gyártó angol nyelvű biztonsági adatlapja felhasználásával készült: száma:A0601, utolsó verzió: 20/03/09

Készült, Budapest 2012. január 17.